

23. januar 2015

UKA 2015/130

Inatsisartut suleriaasianni §36 naapertorlugu apeqquteqaat tunngavigalugu oqallinnissamik imaattumik siunnersuuteqarpunga:

Nunatsinni meeqqat atualinnginnerminni, perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik qanoq iliornikkut ulluunerani tamarmik neqeroorfingineqartarnissaat pillugu apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Juliane Henningsen, Inuit Ataqatigiit)

Meeqqat ukioqanngitsuniit tallimat ilanngullugit ukiullit 1.500-t imaluunniit meeqqat taakku 31 %-ii, – pisortat ingerlataanni imminnulluunniit pigisuni ulluunerani neqeroorutiniittangitsut Naalakkersuisut ilinniartitaanermut periusissiaannit takusinnaavarput. Taakkunanngamita nunaqarfinniittut meeqqat qassiuppat?

Iloqarfinni nunaqarfinnilu assigiinngissutsit annertupput, meeqqeriveqarnikkut kiisalu atuarfeqarnerup iluani pissutsit eqqarsaatigalugit. Tamannalu assigiinngissut siunissami annikillisaavigisariaqaripput tamatta isumaqatigiissutigisinnaavarput.

Kiisalu siumut naatsorsuinerni siulittusoqarpoq meeqqat taamatut ukiullit 2018-ip tungaanut amerliartussasut.

Taamaalilluni meeqqanut suli atualinngitsunut perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik neqerooruteqartarnissaq annertusiartortumik pisariaqartinneqartussaavoq.

Tamatuma saniatigut 2012-imi pisortat ulluunerani neqeroorutaanni sulisut 46 %-ii perorsaanermik ilinniagaqanngillat.

Meeqqerinerup iluani sulisunut ilinniartitsitseqqiineq eqqarsaatigalugu Naalakkersuisut pilersaarutaat suuppat?

Iloqarfikkaartumik tunngaviusumik isumaginninnermut tunngasumik ilinniartitaanernik aallartitsinissaq anguniarsinnaanngilarput? Taamaaliornikkut pififikaartumik qaffasaaneq anguneqarsinnaammat.

Maannakkut ungasianiit atuartitsinerit misilittagaqarfigileriartoratsigit, illuliortiternani ilinniariit pioreersut atorlugit qanoriliornikkut sulisunik inulerisunik / meeqqerisunik piginnaanngorsaasinnaavugut? Taamaalillutik ilinniartut ilaqtuttatik qimannagit alloriarnissamut periarfissaqalissagaluarput.

Meeqqat ineriartornerat ilikkariartornerallu inunngorneranniit aallartittarpooq. Taamaammat meeqqat ataasiakkaat perorsaanikkut inerikkiartuutaasunik ulluunerani neqeroorfingineqartariaqarput pisinnaatitaaffigilikkaminnik, ilikkagaqartarnerat inerikkiartornissaallu qulakteerniarlugu sumiiffigisaanni ulluunerani neqeroorutini

imaluunniit anguniagalinnik suliniuteqarluni qulakkeerinikkut. Allannguineq tamanna meeqqat atuartussaatitaanerannut ilaliullugu isumaliutigineqartariaqartoq Inuit Ataqatigiit isumaqarpugut.

Sulimi atualinngitsut pitsasumik ingerlanerat, pitsasumik atuarnissaannut ilikkagaqaqqittarnissaannullu tunngaviliisuummat.

Isumaliutigisariaqarparput soorlu illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani imaluunniit nunaqarfinni meeqqat atualinnginnerminni "børnehaveklassini" pinngitsooratik atualernissaminut piareersartalissannginnersut, qanoq tamanna Naalakkersuisut akeqassangatippaat? Taanna aaqqiissut, maanna pissutsinut sanilliullugu pitsanngoriaateqartitsisussaavoq, meeqqallu maannamit atualernissaminut piareersarsimanerullutik atualertalissasut qularnanngilaq.

Ininik allisaanerit nutaanillu sanaartornerit qanoq iliorluni qaqugulu pissanersut paasi-niarneqassasoq paasitinneqarpugut, taanna sumut killippa?

Meeqqat suli atualinngitsut kommunit akisussaafigaat, taamaattumik takorluukkat anguniakkallu anguniarneranni kommunit qanimut suleqatiginissaat pingaaruteqarpoq, taakkuuppummi aamma ulluinnarni pissutsinik ilisimaarinnettut pilersaarusiortussallu. Taamaattoq maani inersuarmi Inatsisartuni akisussaaqataasutut, meeqqat suli atualinngitsut pillugit sinaakkutissat pingarnerit ornitallu ersarissuunissaat tikkuussivigisariaqaratsigit, maanna oqallinnissamik imaattumik kissaateqarpugut. Meeqqammi nunatsinni pisuussutitta annersaraat.